

Streszczenie

Rozprawa poświęcona jest przełomowi, jaki w latach 80. dokonał się w teorii edytorskiej funkcjonującej w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii za sprawą postulatów wysuniętych przez wydawcę dzieł Byrona, J. McGanna.

W rozdziale 1 przedstawiam przestrzeń merytoryczną edytorskiej dyskusji: kontekst oraz założenia kanonicznej teorii edytorstwa, której podwaliny położył Walter Greg, a którą rozwinął Fredson Bowers. Rozdział 2 dotyczy przejawów krytyki kanonu zarówno na polu edytorstwa dzieł Szekspira, jak i tekstów nowożytnych oraz systematyzacji edytorskiej teorii McGanna. Dyskusja zainicjowana przez jego *Critique of Modern Textual Criticism* wywołała falę publikacji zbiorowych oraz rozpraw autorskich, w których starano się z jednej strony podejmować analizy zgodnie z duchem McGannowskiej teorii, z drugiej uzupełniano ją elementami nowymi, bądź rozwijano teorie z pozoru niezależne, choć możliwe właśnie dzięki dokonaniemu przełomowi. Rozdział 3. obejmuje w związku z tym omówienie przejawów recepcji propozycji McGanna i ukazuje skalę jej oddziaływania w obszarze studiów nad literaturą dawną oraz nowożytną. Rozdział 4 poświęcony jest w całości omówieniu sformułowanej przez McGanna w latach 90. teorii edytorstwa cyfrowego, edycji *The Rossetti Archive* oraz postulatów teoretycznych wysuwanych przy okazji tworzenia innych tego typu projektów.

Summary

This study is committed to a paradigm shift in Anglo-American editorial theory that took place in the second half of the 20th century as a consequence of the emergence of Jerome McGann's social editorial theory.

In chapter 1, I will present the theoretical background of the editorial controversy: the context as well as the foundations of the predominant editorial theory of that period formulated by Walter Greg and expanded by Fredson Bowers. Chapter 2 shows the first symptoms of disagreement with the Greg-Bowers paradigm and arguments against it which came from two fields of scholarship: Shakespearean studies and those committed to 19th century literature. It also presents McGann's theory of social editing. The discussion initiated by his *Critique of Modern Textual Criticism* provoked a wide range of publications in which authors tried to conduct research accordingly to McGann's theory, add new elements to it, or to formulate independent statements, which were none the less influenced by the publication of *Critique*. Chapter 3 therefore presents the reaction to McGann's proposals and shows the scale of its impact on editorial thought in the field of 16th and 19th century literary studies. Chapter 4 is entirely committed to McGann's theory of digital scholarly editions, his *Rossetti Archive* along with parallel theories that evolved in that period as an effect of creating similar kind of editions by other groups of scholars.